
Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti

podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov činnosti
na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zariadenie na zber odpadov Lipany
Marián Molnár, Šarišské Jastrabie 69, 065 48 Šarišské Jastrabie

Košice, jún 2016

Obsah

I. ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov
2. Identifikačné číslo
3. Sídlo
4. Meno, priezvisko, adresa, tel. číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu
5. Meno, priezvisko, adresa, tel. číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej je možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti

II. NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Umiestnenie navrhovanej činnosti
2. Stručný opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy a údajov o výstupoch
3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie
4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov
5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice
6. Základné informácie o súčasnom stave ŽP dotknutého územia vrátane zdravia ľudí

IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH

V. VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

VI. Prílohy

1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona
2. Mapy širších vzťahov s označením miesta umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe
3. Výpis z katastra nehnuteľnosti
4. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti :

VII. Dátum spracovania

VIII. Meno, priezvisko, adresa a podpis spracovateľa

IX. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov : Marián Molnár

2. Identifikačné číslo: 35 399 872

Živnostenský list č. Žo- 99/01435/000 zo dňa 14.10.1999

Č. živ.reg. 976/99 / 710-5868

Vydaný OÚ v Starej Ľubovni , odbor živnostenský a ochrany spotrebiteľa

3. Sídlo a miesto nakladania s odpadmi

Krivianska ul.49

082 71 Lipany

4. Meno, priezvisko, adresa , tel. číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu

Marián Molnár

065 48 Šarišské Jastrabie 69

5. . Meno, priezvisko, adresa , tel. číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby , od ktorej je možno dostať relevantné informácie

Marián Molnár

065 48 Šarišské Jastrabie 69

0915 906 757,0918 811 383

II. NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. „ Zariadenie na zber odpadov Lipany“ – oznámenie o zmene navrhovanej činnosti

2. Predmetom posudzovania vplyvov činnosti v súlade s §18 odst. 1 písm“f“ zákona č. 314/2014 , ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony uvedených v prílohe č.8 pre bod 9 Infraštruktúra bude:

- 9 Infraštruktúra , položka č.10 – zhromažďovanie odpadov zo železných kovov, z neželezných kovov alebo starých vozidiel
- 9 Infraštruktúra , položka č.9 – stavby , zariadenia , objekty a priestory na nakladanie s nebezpečným odpadom od 10 ton/rok

III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Zariadenie na zber odpadov sa nachádza:

Kraj: Prešovský

Okres: Sabinov

Obec: Lipany

Katastrálne územie: Lipany

Parcelné číslo: KN-C 1379/3 (KN –E 1598/2)

Dispozičné riešenie prevádzky

Areál, v ktorom sa bude vykonávať zber odpadov je v prenájme užívateľa. Areál je umiestnený v intraviláne mesta Lipany, v priemyselnej zóne s napojením na infraštruktúru územia. Zariadenie na zber odpadov sa nachádza na parcele č. 1598/2, o výmere cca 1500 m² v k. ú. mesta Lipany. Areál je oplotený profilovým plechom o výške 2,5m, opatrený oceľovou 2-krídlou vstupnou bránou šírky 5m, v jednom krídle brány je osadená bránička. Zabezpečenie zozberaného odpadu proti odcudzeniu, alebo iným nežiadúcim únikom je zabezpečené aj nainštalovaným kamerovým systémom s napojením na poplašné zariadenie a políciu. V areáli je strážny pes.

Areál zberne je rozčlenený na jednotlivé plochy podľa účelu využitia:

/viď. situácia osadenia prevádzky/

- vjazd (SO 00),
- spevnené plochy pre obsluhu, váženie, komunikácie a voľne ležiaci šrot (SO 04),
- spevnené plochy so zádržnou vrstvou pre uskladnenie vrakov automobilov
- ostatné nespevnené plochy (SO 06),
- plochy zelene (SO 07).

Výmery plôch:

Plocha príjazdových konštrukcií - vjazd:	30,0 m ²
Plocha spevnených konštrukcií:	1 263,0 m ²
Plocha nespevnených konštrukcií:	60,0 m ²
Plocha zelene:	177,0 m ²

Pri vstupe do areálu je umiestnená ako administratívna jednotka unimobunka, osadená na vyrovnanom teréne na betónových podlažkách. Tá je samostatne napojená na rozvod NN podzemnou elektrickou prípojkou (SO 02) z existujúcej el. skrine s podružným meraním. Osvetlenie areálu je reflektorom z navrhovanej unimo bunky. S napojením prevádzky na vodovod a odkanalizovanie unimo bunky investor neuvažuje. Ako zdroj pitnej vody je samostatný stojan s vymeniteľnou nádržou pitnej vody. Ako sociálne zariadenie je samostatné chemické WC (SO 03).

Vykurovanie unimobunky je pomocou elektrického priamo-výhrevného závesného telesa.

Požiarna ochrana je riešená pomocou 2ks hasiacich prístrojov.

Prístup k prevádzke je zabezpečený priamo z miestnej verejnej komunikácie Lipany – Krivany spevneným vjazdom, viď. projekt „Vjazd cesty“ (SO 00).

Parametre zariadenia sú nasledovné

- celková kapacita zariadenia: cca 1700 t odpadov
- plocha zariadenia: cca 1500 m²

Navrhovaná zmena sa týka navýšenia množstiev zozberaného odpadu katalógového čísla 16 01 04- staré vozidlá – zo 150 ton na množstvo **500 ton/rok**.

2. Stručný opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy a údajov o výstupoch

Jednotlivé druhy odpadov/viď Tab.č.1/ sú vykupované priamo v areáli, resp. od pôvodcov a držiteľov zväzané do areálu. Pri vstupe do areálu všetky druhy odpadov sú vážené na

mostovej váhe , resp. na mechanických váhach a následne zaevidované v administratívnej časti / druh, množstvo, relevantné údaje totožnosti dodávateľa, dátum, opis odpadu a fotodokumentáciu odpadu./

Po odvážení sú odpady oddelene zhromažďované podľa druhov na vyčlenených miestach:

- do príslušných kovových kontajnerov, uzatvárateľných nádob a kliebok
- na palety alebo voľne na upravených plochách

Spevnené plochy pre unimobunku, váženie, vnútroareálové komunikácie - konštrukčné vrstvy tvoria cestné panely KZD 300/200 hr. 150 mm na štrko-pieskovom lôžku hr. 250 mm, -spevnené plochy so zádržnou vrstvou pre uskladnenie vrakov automobilov (SO 05) – konštrukčné vrstvy tvorí cementobetónový kryt tr. betónu C25/30 hr. 200mm na zádržnej vrstve z fólie a na lôžku zo štrkodrvy hr. 200mm. Betónové plochy sú spádované v priečnom aj pozdĺžnom smere do záchytných žľabov a odvedené do zachytávača (odlučovača) ropných látok. Zneškodnenie zachytených látok previesť podľa prevádzkového poriadku, vyčistené vody sú odvedené do vsakovacej sústavy v zelených plochách.

- ostatné nespevnené plochy (SO 06) – plochy s povrchom z asfaltovej drte,
- plochy zelene (SO 07) – zatravnené plochy.

Technické zabezpečenie prevádzky:

- 1/ váha o nosnosti do 200 kg
- 2/ váha o nosnosti 1 – 3 tona
- 3/ mostová váha o nosnosti 40 ton
- 4/ kovové kontajnery na zhromažďovanie vykupených odpadov
- 5/ traktobáger

Odpady pred uložením v areáli prevádzky na zber odpadov budú odvážené na certifikovaných váhach a zaevidované v súlade s platnou legislatívou v odpadovom hospodárstve.

Po dostatočnom nahromadení jednotlivých druhov odpadov, budú tieto odpady odovzdávané na zmluvnom základe na zhodnotenie/ spracovanie subjektu, ktorý na uvedenú činnosť má vydané povolenie príslušným orgánom štátnej správy, resp. autorizáciu na spracovanie starých vozidiel a elektroodpadu napr. / TZ KOVY, s.r.o. Košice, KERGOL J.P. spol.s r.o.Prešov, Fe –MARKT, spol.s.r.o.Košice, EkoSpektrum, s.r.o. Košice, H+EKO, spol.s r.o.Košice /.

Prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov je vybudované a prevádzkované v súlade so zákonom č.79/2015 Z.z. o odpadoch v znení neskorších právnych predpisov.

Prevádzkovateľ pri zbere a výkupe odpadov je povinný plniť ustanovenia:

- §12, §14 , §16 §39 a §64 zákona 79/2015 Z .z. o odpadoch v znení neskorších predpisov,
- §6,§8,§9,§10 vyhl.MŽP SR č. 371/2015 Z.z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch,
- §1,§2,§3,§5,§9,§10,§11 vyhl. MŽP SR č. 366/2015 o evidencii a ohlasovacej povinnosti
- §9,§10,§22,§23 vyhl. MŽP SR č. 373/2015 o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov

Zariadenie na zber odpadov je v zmysle vyhl.MŽP SR č. 371/2015 Z.z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch označené v súlade s §6 - informačnou tabuľkou viditeľnou z verejného priestranstva s nasledovnými údajmi :

- názov zariadenia
- obchodné meno a sídlo prevádzkovateľa

- prevádzkový čas zariadenia
- zoznam druhov odpadov, s ktorými sa v zariadení nakladá
- názov orgánu štátnej správy, ktorý vydal súhlas na prevádzkovanie zariadenia
- meno a priezvisko zodpovednej osoby za prevádzku a číslo telefónu

Priestor na zhromažďovanie odpadov je prevádzkovaný tak, aby nemohlo dôjsť k nežiadúcemu vplyvu na životné prostredie a k poškodzovaniu hmotného majetku. Priestor uskladnenia spĺňa najprísnejšie kritéria proti úniku skladovaného materiálu mimo areál zberne.

- Záber pôdy – zmenou činnosti nevznikajú nároky na nový zámer pôdy nakoľko činnosť sa bude vykonávať v jestvujúcej prevádzke
- Potreba vody – zostane na tej istej úrovni odoberaná z toho istého zariadenia
- Ostatné surovinové a energetické zdroje – zmena navrhovanej činnosti nevytvára nároky na surovinové a energetické zdroje
- Dopravná a iná infraštruktúra – využitá bude jestvujúca infraštruktúra, zmena nevyvoláva potrebu budovania ďalšej infraštruktúry
- Nároky na pracovné sily – zmena nevyvoláva nároky na pracovné sily
- Požiadavky na výstupy: realizáciou zmenených činností, teda zvýšením množstva starých vozidiel, nedôjde k takým výstupom, ktoré by ovplyvňovali vo výraznej miere kvalitu ovzdušia, odpadových vôd a pôdy. Predmetná zmena nebude mať výrazný vplyv na hluk, vibrácie, žiarenia a zápach. Zmena zámeru si nevyžiada žiadne nové investície.

Druhy odpadov určené na zber zaraďujeme v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších právnych predpisov nasledovne:

Tab.č.1

Katalógové číslo	Názov	Kategória
12 01 01	Piliny a triesky zo železných kovov	
12 01 03	Piliny a triesky z neželezných kovov	O
15 01 04	Obaly z kovu	O
16 01 04	Staré vozidlá	N
16 01 17	Železné kovy	O
16 02 14	Vyrad. Zariadenia iné ako v 160209 až 160213	O
17 04 01	Meď, bronz, mosadz	O
17 04 02	Hliník	O
17 04 04	Zinok	O
17 04 05	Železo a oceľ	O
17 04 06	Cín	O
17 04 07	Zmiešané kovy	O
19 10 01	Odpad zo železa a ocele	O
19 10 02	Odpad z neželezných kovov	O
19 12 02	Železné kovy	O

19 12 03	Neželezné kovy	O
20 01 36	Vyradené elektrické a elektronické zariadenie iné ako uvedené v 20 01 21,200123,200135	O
20 01 40	Kovy	O
20 01 40 01	Meď, bronz, mosadz	O
20 01 40 02	hliník	O
20 01 40 04	zinok	O
20 01 40 05	Železo a oceľ	O
20 01 40 06	cín	O
20 01 40 07	Zmiešané kovy	O

3.Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie

Na základe uvedených vplyvov hodnotenej činnosti nie je predpoklad vzniku žiadnych vyvolaných súvislostí s priamym negatívnym dopadom na súčasný stav životného prostredia predmetného územia a jeho okolia. Navrhované a realizované technické a bezpečnostné opatrenia v maximálnej miere zabezpečujú vylúčenie prevádzkových rizík s nepriaznivým vplyvom na životné prostredie a zdravie človeka . Prevádzkové podmienky v stave štandardnej prevádzky v maximálnej miere eliminujú riziko vzniku prevádzkových nehôd súvisiacich priamo s prevádzkou ako i havárií poprípade mimoriadnych udalostí s možnými negatívnymi vplyvmi na zdravie ľudí a príslušné životné prostredie. Ich eliminovanie je podmienené dodržiavaním platných právnych predpisov súvisiacich s ochranou zdravia, životného prostredia, požiarou ochranou a bezpečnosti pri práci.

4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

K posudzovanej prevádzke boli vydané nasledovné vyjadrenia a rozhodnutia orgánov verejnej správy:

- ✚ Živnostenský list č. Žo-99/01435/000 zo dňa 14.10.1999,Č. živ.reg.976/99
Vydaný OÚ v Starej Ľubovni , odbor živnostenský a ochrany spotrebiteľa
- ✚ Osvedčenie o živnostenskom oprávnení č. ObU –SL-OZP-2001/03938-2 zo dňa 09.11.2011 reg. číslo 710-5868
- ✚ Uznesenie Mestského zastupiteľstva v Lipanoch zo dňa 17.12.2013 č. 30/2013 o nájme pozemku pre zberňu kovového odpadu
- ✚ Rozhodnutie Mesta Lipany – dodatočné povolenie stavby -č.Li-5027/41/2014-01-SÚ zo dňa 30.6.2014
- ✚ Upustenie od variantného riešenia navrhovanej činnosti vydané Okresným úradom Sabinov, odborom starostlivosti o ŽP pod č. OU-SB-OSŽP-2014/00053-02-Št/EIA zo dňa 16.1.2014
- ✚ Rozhodnutie OU Sabinov ,odbor starostlivosti o ŽP č. OU-SB-OSZP-3013/00139-09-Št/ŠSOH zo dňa 5.3.2014 z procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie
- ✚ Vyjadrenie OU Sabinov ,odbor starostlivosti o ŽP pod č. OU-SB-OSZP-2014/00849-02-Št/EIA zo dňa 26.8.2014 oznámenie o zmene navrhovanej činnosti
- ✚ Rozhodnutie Okresného úradu Sabinov na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov č. OU-SB-OSZP-2016/00334-02-Št/ŠSOH zo dňa 23.2.2016

- ✚ Rozhodnutie Okresného úradu Sabinov súhlas nanakladanie s nebezpečnými odpadmi č. OU-SB-OSZO-2016/00333-02-Št/ŠSOH zo dňa 16.2.2016

Výsledné rozhodnutie z našej žiadosti a tohto oznámenia o zmene navrhovanej činnosti bude zmena vydaných rozhodnutí:

- Rozhodnutie Okresného úradu Sabinov na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov č. OU-SB-OSZP-2016/00334-02-Št/ŠSOH zo dňa 23.2.2016
- Rozhodnutie Okresného úradu Sabinov súhlas nanakladanie s nebezpečnými odpadmi č. OU-SB-OSZO-2016/00333-02-Št/ŠSOH zo dňa 16.2.2016

5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Charakter prevádzky zberu odpadov nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov presahujúcich štátne hranice Slovenskej republiky. Projekt nespadá pod Zoznam činností podliehajúcich medzinárodnému prerokovaniu z hľadiska ich vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice / príloha č. 13 zák. č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Činnosť nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí

Všeobecná charakteristika

Riešené územie mesta Lipany sa nachádza v Prešovskom kraji, v okrese Sabinov, ktorý svojou rozlohou 484 km² sa zaraďuje medzi menšie okresy. Leží na východnom Slovensku obklopený 5 okresmi Prešovského kraja - Bardejov, Prešov, Levoča, Kežmarok a Stará Ľubovňa. Sídla aj hospodárstvo okresu sú sústredené hlavne v Spišsko-šarišskom medzihorí, ktoré z juhu lemuje Bachureň a Šarišská vrchovina, zo severu Čergov. Najvyšší bod územia je na chrbte Čergova vo výške 1128 m nad morom. Najnižší bod vo výške 185 m nad morom, je v katastri obce Daletice.

Matematicko – geografická poloha Lipian je daná súradnicami 49°09'10'' severnej geografickej šírky a 20°57'43'' východnej geografickej šírky, v nadmorskej výške v strede mesta 389m n. m. a v chotári 372-656m n.m.

Celková plocha katastra : 1286 ha
Počet obyvateľov: 6426 obyv
Hustota obyvateľstva: 507,9 obyv/km

Mesto Lipany svojou rozlohou je jedným z najväčších sídiel okresu Sabinov a je priemyselným, kultúrnym a administratívnym centrom regiónu Hornej Torusy, ktorý zahŕňa 23 obcí.

Geomorfologické pomery

Na základe členenia podľa geomorfologických jednotiek podľa Mazúr E., Lukniš M., 1986: Geomorfologické členenie SSR a ČSSR. Časť Slovensko. Slovenská kartografia, Bratislava patrí záujmové územie z hľadiska geomorfologického do jednotiek:

- sústava : Alpsko – Himalájska
- podsústava : Karpaty
- provincia : Západné Karpaty
- subprovincia : Vonkajšie západné Karpaty
- oblasť : Podhôrno-magurská

- celok : Spišsko-šarišské medzihorie
- oddiel : Šarišské Podolie, Stráže

Uvedené členenie je podmienené geologickou stavbou, vývinom reliéfu v závislosti od tektonického vývoja a odolnosti zvetrávania horninových komplexov a vodopriepustnosti súvrství budujúcich riešené územie.

Geologická stavba v rozhodujúcej miere modifikuje aj morfológické a morfometrické pomery v riešenom území a základné typy erózo-denulačného reliéfu. Jeho južná polovica s údolím rieky Torysa sa vyznačuje hladšie modelovaným pahorkatinovým (silne členité pahorkatiny), až vrchovinovým (stredne členité vrchoviny) reliéfom so zarezanými dolinami vodných tokov s úzkou údolnou nivou a sklonmi svahov zväčša do 7°.

Naproti tomu severná polovica katastrálneho územia má výrazne členitejší vrchovinový (veľmi silne členité vrchoviny) reliéf, pričom veľká časť tohto územia má sklony nad 12°. Pre severnú polovicu katastra sú typické doliny tvaru „V“ spájajúce alúvium Torysy s hrebeňom Hromovca. Nadmorská výška katastra mesta Lipany sa pohybuje od cca 390 m n. m. (juhovýchod katastra pri vodnom toku Torysa).

V riešenom území prevládajú fluvialne a stráňové procesy, z ktorých dominuje výmoľová a plošná vodná erózia na poľnohospodárskej pôde. V malej miere sa uplatňujú aj zosuvné procesy a abrázia brehov vodných tokov ako jeden z významných dynamických prejavov svahovej modelácie. Fluvialne procesy sú za normálnych podmienok obmedzené len na korytá vodných tokov, počas povodní môžu výrazným spôsobom prispieť k zmenám reliéfu vo väčšom rozsahu. Medzi vybrané tvary reliéfu môžeme v katastri mesta Lipany nájsť štruktúrne chrbty bez výraznej asymetrie, morfológicky výrazné stráne na tektonických poruchách, hlboké V doliny bez nivy alebo so slabou vyvinutou nivou.

Katastrálne územie mesta Lipany leží v území budovanom súvrstviami vnútrokarpatského paleogénu, ktoré sú v menšej alebo väčšej miere prekryté kvartérnymi sedimentmi, najmä v alúviu rieky Torysa.

Geologické pomery

Geologická stavba katastra je značne monotónna a tvoria ju prevažne horniny hutianskeho súvrstvia (ílovce, ílosiltovce v absolútnej prevahe nad nevápnitými pieskovecami). V severnej a severovýchodnej časti katastra vystupujú šambronské vrstvy (drobnorytmický flyš alebo ílovce v prevahe nad pieskovecami a s výskytom decimetrových až maximálne 10 m hrubých polôh polymiktných zlepenčov), ktoré budujú tzv. hromoško-šambronský chrbát a chápu sa ako hruboklastická proximálna fácia vyvinutá vnútrihutianskeho súvrstvia.

Hutianske súvrstvie je tvorené desiatky až stovky metrov hrubým komplexom premenlivo vápnitých ílovcov, ílovcami s lamínami siltovcov alebo ílosiltovcov, ktoré sú vo výraznej prevahe nad tenkými, niekoľko cm až dm hrubými lavicami prevažne jemnozrnných, homogénne zvrstvených pieskovcov, polohami pelokarbonátov alebo do 50 cm hrubými lavicami jemnozrnných polymiktných zlepenčov. Paleogénne súvrstvia sú zväčša pokryté kvartérnymi sedimentmi (v riešenom území ich predstavujú prevažne deluviálne, fluvialne, v malej miere aj proluviálne sedimenty). V južnej polovici katastra sa v smere Z – V tiahne údolie rieky Torysy, ktorého aluviálna niva je tvorená fluvialnymi nivnými sedimentmi (prevažne hlinité alebo hlinito-štrkovité), tvoriacimi pokryv štrkového súvrstvia dnovej akumulácie alebo samostatnú výplň dna dolín. Úpätie doliny rieky Torysa je pokryté prevažne svahovinami vcelku (spravidla ide o zmes svahovín a sutín, od kamenitých, piesčito-kamenitých a piesčitých cez hlinito-kamenité a hlinito-piesčité až po výlučne hlinité), lokálne sa vyskytujú štrkové terasy.

Uvedené členenie je podmienené geologickou stavbou, vývinom reliéfu v závislosti od tektonického vývoja a odolnosti zvetrávania horninových komplexov a vodopriepustnosti súvrství budujúcich riešené územie.

Ložiská nerastných surovín

Z hľadiska výskytu nerastných surovín je záujmové územie chudobné. Na základe údajov z Geofondu – ŠGÚDŠ Bratislava sa v širšom území nachádzajú len ložiská tehliarskej suroviny. na SZ okraji mesta Sabinov a ropa a zemný plyn v okolí mesta Lipany.

Ovzdušie

Slovensko leží na západe euroázijského kontinentu, kde majú na podnebie vplyv jednak vzduchové hmoty, prichádzajúce od Atlantiku, ako aj vzduchové hmoty, vytvárajúce sa nad východoeurópskymi rovinami a nad vnútrom ázijského kontinentu. Východná časť Slovenska je viac pod vplyvom kontinentálnych vzduchových hmôt. Z hľadiska celosvetového členenia klímy patrí územie Slovenska podľa genetickej klasifikácie B. P. Alisova do pásu vzduchu miernych širok, t.j. mierneho klimatického pásma, konkrétnejšie do jeho európsko-kontinentálnej časti.

Hodnotené územie leží v dvoch klimatických oblastiach:

- Pečovská Nová Ves, južná časť Červenice pri Sabinove a východná časť Rožkovian ležia v mierne teplej oblasti, v mierne teplom, mierne vlhkom okrsku M3, typ pahorkatinový až vrchovinový; klimatické znaky: júl > 16°C, počet letných dní <50, Končekov index zavlaženia 0 až 60, okolo 500 m n.m.

- severná časť Pečovskej Novej Vsi, Červenice pri Sabinove, Rožkovany a Lipany ležia v mierne teplej oblasti, v mierne teplom, vlhkom okrsku M6, typ vrchovinový; klimatické znaky: júl > 16°C, počet letných dní <50, Končekov index zavlaženia 60 až 120, prevažne nad 500 m n.m.

Priemerný počet dní so snehovou prikrývkou je 80-100 dní

Priemerné teploty vzduchu v januári sa pohybujú od -5 do -4°C a v júli od 16 do 20°C.

Zrážky

Prevažná časť zrážok, ktoré spadnú na sledované územie, pripadá na letný polrok, zima je najchudobnejšia na zrážky, pomerne suchá. Priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje okolo 600 mm, maximum zrážok zvyčajne pripadá na jún, júl (okolo 1000 mm) a minimum na február, marec (okolo 25 mm). Zrážkových dní sa počas roka vyskytuje vždy viac ako 140. období rokov 1961 – 1990 (Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002) v predmetnom území boli zaznamenané hodnoty vyššie uvedeného ukazovateľa od 0 do - 100 mm, t. j. v tomto území sa prejavuje veľmi mierny nadbytok zrážok.

Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou v časovom období rokov 1961 – 1990 (Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002) sa v širšom dotknutom území alúvia Torusy pohyboval v intervale od 60 do 80 dní.

Priamo v samotnom meste Lipany sa nachádza zrážkomerná stanica.

Teploty

Širšie dotknuté územie možno na základe klimatických charakteristík zaradiť do mierne teplej klimatickej oblasti reprezentovanej mierne teplým, vlhkým vrchovinovým okrskom M6. Vrcholové horské polohy hrebeňov Bachurne, Hromovca a Levočských vrchov sa radia do chladnej oblasti reprezentovanej mierne chladným okrskom C1 (Atlas krajiny SR, 2002). Priemerné teploty vzduchu v januári sa pohybujú v od -5 do -4°C a v júli od 16 do 20°C.

Hmla a vlhkosť vzduchu

Z hľadiska výskytu hmiel patrí predmetné katastrálne územie mesta Lipany:

- severná časť do oblasti zníženého výskytu hmiel – podhorské až horské svahové polohy (s priemerným počtom dní s hmlou pohybujúcim sa v intervale od 20 do 50 dní) a vrcholové polohy Hromovca do oblasti horských advektívnych hmiel (s priemerným počtom dní s hmlou pohybujúcim sa v intervale od 70 do 300 dní).
- Južná časť s údolím Torysy patrí do kategórie údolia horských potokov (s priemerným počtom dní s hmlou pohybujúcim sa v intervale od 50 do 60 dní).

Veternosť

Z hľadiska zaťaženia územia prízemnými inverziami patrí širšie dotknuté územie medzi mierne inverzné polohy plošne zahŕňajúce predovšetkým Bachureň, Hromovec a Levočské vrchy. Spišsko-šarišské medzihorie radíme medzi priemerne inverzné polohy. V prípade dotknutého územia je určujúcim faktorom veterných pomerov predovšetkým Z – V priebeh údolia rieky Torysa a V – Z orientácia hlavných hrebeňov pohoria Bachureň, južného okraja pohoria Čergov a severného okraja pohoria Branisko. V predmetnom území sú zrejme dominantné vetry severných a západných smerov, pričom v porovnaní s inými oblasťami Slovenska má oblasť širšieho okolia Prešova pomerne nízke % bezvetria. Široké údolie vodného toku Torysa vytvára možnosti pre dlhodobjšie stagnácie chladného vzduchu a podmienky pre tvorbu prízemných mrazov. Inverzné polohy sú v nízko položených miestach najmä v okolí vodných tokov. Na ich formovaní sa podieľajú stekavé prúdy chladného vzduchu, najmä z okolitých svahov Levočských vrchov, Hromovca a Bachurne.

V dlhodobom priemere prevláda v dotknutom území mierny výskyt severozápadného vetra, a to v údolí Torysy.

Prúdenie vzduchu v prízemnej vrstve silne ovplyvňuje orientácia údolia.

Vodné toky

Z hľadiska hydrogeografických charakteristík širšie dotknuté územie mesta Lipany patrí k úmoriu Čierneho mora do povodia rieky Hornád. Hydrologickou osou tohto územia je rieka Torysa. Rieka Torysa preteká územím mesta Lipany v dĺžke cca 2,5 km. Priemerný prietok pod mestom Lipany je 2,47 m³. s-1. Najvýznamnejším ľavostranným prítokom je Lipiansky potok, ktorý odvodňuje územia severne od mesta, východnejšie je to ešte vodný tok Lúčanka a v južnej časti samotného mesta sa vlievajú do rieky Torysa. Hydrografickú sieť predmetného územia dopĺňajú miestne, málo významné vodné toky. Z pravostranných prítokov rieky Torysa sú to Ďačovský potok a Dubovický potok i viacero malých vodných tokov s občasným výskytom povrchových vôd.

Samotné širšie dotknuté územie zámeru spadá do povodia vodného toku Lipiansky potok, ktorý predstavuje ľavostranný prítok rieky Torysy.

Vodné toky v širšom dotknutom území mesta Lipany môžeme podľa režimu odtoku zaradiť do vrchovinnó – nížinnej oblasti s dažďovo – snehovým režimom odtoku. Najvyššie vodné stavy sú začiatkom jari v mesiacoch február, marec a apríl, najnižšie vodné stavy sú koncom leta a na začiatku jesene v mesiaci september.

Samotné širšie dotknuté územie zámeru spadá do povodia vodného toku Lipiansky potok, ktorý predstavuje ľavostranný prítok rieky Torysy. Vodné toky v širšom dotknutom území mesta Lipany môžeme podľa režimu odtoku zaradiť do vrchovinnó – nížinnej oblasti s dažďovo – snehovým režimom odtoku. Najvyššie vodné stavy sú začiatkom jari v mesiacoch február, marec a apríl, najnižšie vodné stavy sú koncom leta a na začiatku jesene v mesiaci september.

Podzemné vody

Z hľadiska hydrogeologických pomerov v priestore fluvialných náplavov rieky Torysa i jej najväčších prítokov, tvorených štrkami a pieskami, prevláda mierna prietočnosť a hydrogeologická produktivita ($T = 1.10^{-4} - 1.10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$). Podľa hydrogeologickej regionalizácie Slovenskej republiky mesto Lipany sa nachádza v hlavnom hydrogeologickom rajóne QP 120 Paleogén Spišsko – šarišského medzihoria, Bachurne a Šarišskej vrchoviny v povodí Torysy s dominantnou puklinovou priepustnosťou geologického podložia.

V rámci hydrogeologického regiónu Paleogén Spišsko – šarišského medzihoria, Bachurne a Šarišskej vrchoviny v povodí Torysy prevažujú horniny centrálnu – karpatského paleogénu s prevahou ílovcov nad pieskvcami a nepriaznivými podmienkami pre akumuláciu väčšieho množstva podzemných vôd a s plytkým obehom týchto vôd. Významnejší je iba rajón údolia Torysy (HD – 10) s priaznivými podmienkami štrkovo – piesčitých fluvialných až proluvialných sedimentov s relatívne vysokou priepustnosťou. Charakteristická je hydraulická spojitosť podzemnej vody riečnej nivy s vodou v rieke.

Vodohospodársky významné a chránené územia

Mesto Lipany leží v alúviu rieky Torysa, ktorá je v zmysle Prílohy č. 1 k vyhláske MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov zaradená do kategórie vodohospodársky významný vodný tok. V juhovýchodnej časti mesta Lipany, na pravom brehu v alúviu Torysy, sú umiestnené zdroje pitnej vody.

Z prameňov je potrebné uviesť vodárenské zdroje Sabinov I a II, ktoré sa nachádzajú v blízkosti severozápadnej časti intravilánu mesta Sabinov, na ľavej strane údolnej nivy rieky Torysa. Vodárenský zdroj Sabinov I – je situovaný v priestore medzi riekou Torysa a železničnou traťou Prešov – Čirč a tvorí ho 6 odberných studní, ktoré sú usporiadané v pozdĺžnom rade. Územie je oplotené. Studne sú exploatované násoskovým radom do zbernej studne a odtiaľ je podzemná voda prečerpávaná do zbernej studne, ktorá je v území vodárenského zdroja Sabinov II. Nadmorská výška záchytného územia je 329 – 332 m n.m.

Vodárenský zdroj Sabinov II – tvoria ho 4 studne, ktoré sú severovýchodne od štátnej cesty Prešov – Lipany. Studne S-21 a S-22 sú situované na ľavej strane potoka Ginec spolu so zbernou studňou a čerpacou stanicou. Územie je oplotené. Na pravej strane potoka Ginec sú lokalizované 2 studne, ktoré sú oplotené samostatne. Studne sú exploatované ponornými čerpadlami a čerpaná voda je dopravovaná do zbernej studne pri čerpacej stanici. Nadmorská výška záchytného územia 33 – 335 m n.m.

Vodárenské zdroje Sabinov I a Sabinov II sú napojené na skupinový vodovod Vyšný Slavkov – Prešov a slúžia pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Sú výdatné, a preto je nutná ich ochrana.

Vodárenské zdroje navrhovanou činnosťou nebudú dotknuté.

Rastlinstvo

Z hľadiska fyto geograficko – vegetačného členenia, vypracovaného Plesníkom (1995) a kartograficky zobrazeného v Atlase krajiny Slovenskej republiky (2002), spadá západná časť regiónu Sabinov, v ktorej je začlenené aj naše záujmové územie do bukovej zóny, horskej podzóny, flyšovej oblasti okresu Bachureň v rámci geomorfologického celku Bachureň. Juhovýchodná časť regiónu, ktorá patrí do geomorfologického celku Spišskošarišské medzihorie, spadá do dubovej zóny, horskej podzóny, flyšovej oblasti, okresu Beskydské predhorie, západného podokresu a do obvodu Šarišské Podolie.

Charakter rastlinstva nevyplýva len z fyto geografickej príslušnosti územia, ale je predovšetkým odrazom zložitosti prírodných pomerov, ktoré určuje klíma, geomorfologické

pomery (najmä tvary reliéfu a orientácia voči svetovým stranám), voda, pôda, ale aj iné činitele, v poslednej dobe hlavne človek.

Geobotanická mapa ČSSR (Michalko, 1996) vyjadruje rekonštruovanú prirodzenú vegetáciu, ktorá je predpokladanou vegetáciou, ktorá by sa na danom území vyskytovala bez vplyvu činnosti človeka.

Podľa geobotanickej mapy sa v širšie sledovanom území vyskytujú nasledujúce vegetačné jednotky:

1. Dubovo-hrabové lesy karpatské
2. Lužné lesy podhorské a horské
3. Bukové kvetnaté lesy podhorské

Živočíšstvo

Podľa zoogeografického členenia Slovenska (Čepelák, 1980), patrí hodnotené územie na rozhranie juhoslovenského obvodu panónskej oblasti (košický okrsk) a vonkajšieho a vnútorného obvodu Západných Karpát – východného beskydského a nízkobeskydského okrsku. Aj keď v hodnotenom území prevládajú poľnohospodárske pôdy s intenzívnym a extenzívnym využitím, napriek tejto skutočnosti sú tu relatívne rovnomerne zastúpené rôzne formy významných krajinných prvkov, ktoré podmieňujú fytoologickú a zoologickú biodiverzitu na území. Na území sa stretávame s rôznymi formami NSKV, biotopmi európskeho významu a líniovou brehovou zeleňou, ktoré podmieňujú bohatý výskyt ornitofauny .

Z hľadiska ornitofauny patrí rieka Torysa medzi staré migračné cesty vtáctva a túto dôležitosť nestratila ani v súčasnej dobe, kedy dochádza k značným antropickým tlakom človeka na samotný tok ako aj brehové porasty a okolie toku.

Z vodného vtáctva sa tu celoročne zdržuje niekoľko jedincov volavky popolavej – *Ardea cinerea*, hniezdi a zimuje rybárík riečny – *Alcedo atthis*, vodnár obyčajný – *Cinclus cinclus*, , kačica divá – *Anas platyrhynchos*, trsteniarik spevavý – *Acrocephalus palustris*, trsteniarik . V čase miernych zím tu prezimuje trasochvost horský – *Motacilla cinerea* .

V brehových porastoch tu môžeme nájsť hniezdiť svrčiaka riečného – *Locustella fluviatilis*, , trsteniarika spevavého – *Acrocephalus palustris*, d'atľa malého – *Dendrocopos minor*, škorca lesklého – *Sturnus vulgaris*, brhlíka lesného – *Sitta europaea*, slávika červienku – *Erithacus rubecula*, d'atľa veľkého – *Dendrocopos major*, krutihlava hnedého – *Jynx torquilla*, stehlíka pestrého – *Carduelis carduelis*, kolibkárka čipčavého – *Phylloscopus collybita*, sýkorku belasú – *Parus caeruleus*, sýkorku veľkú – *Parus major*, vrabca poľného – *Passer montanus* , orieška hnedého – *Troglodytes troglodytes*, drozda čvíkotavého – *Turdus pilaris* , drozda čierného – *Turdus merula* a iné.

Ako lovné teritórium to využívajú – bocian biely – *Ciconia ciconia*, bocian čierny – *Ciconia nigra*, jastrab krahulec – *Acipiter nisus*, jastrab lesný – *Acipiter gentilis*, myšiak lesný – *Buteo buteo*, sokol myšiar – *Falco tinuncullus* a iné.

Z ďalších živočíšnych druhov tu bola v širšom hodnotenom území za posledných 5 rokov pozorovaná aj vydra riečna, ktorá má svoje hniezdne nory v úseku nad Lipanmi.

Obojživelníky v lesoch zastupuje skokan hnedý (*Rana temporaria*), mlok obyčajný (*Triturus vulgaris*) a salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*). Charakteristickým plazom rúbanísk je jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), vretenica obyčajná (*Vipera berus*), slepúch lámavý (*Anguis fragilis*).

Najpočetnejšiu triedu stavovcov, vtáky, reprezentuje jariabok hôrny (*Tetrastes bonasia*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), jastrab veľký (*Accipiter gentilis*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), kuvik obyčajný (*Athene noctua*), žlna zelená (*Picus viridis*), d'ateľ malý (*Dendrocopos*

minor), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), brhlík obyčajný (*Sitta europaea*) a stehlík obyčajný (*Carduelis carduelis*).

Z cicavcov, ktoré žijú v lesoch katastra sú najpočetnejšie: jež obyčajný (*Erinaceus europaeus*), plšík lieskový (*Muscardinus avellanarius*), pískor obyčajný (*Sorex araneus*), veverica obyčajná (*Sciurus vulgaris*), kuna lesná (*Martes martes*), lasica obyčajná (*Mustela nivalis*), mačka divá (*Felis silvestris*), líška obyčajná (*Vulpes vulpes*), sviňa divá (*Sus scrofa*) a srnec hôrny (*Capreolus capreolus*).

Živočíšne spoločenstvá kultúrnej stepi v sledovanom katastri obývajú polia, lúky pasienky a krovité porasty. Prostrediu sa prispôbili svojou prevažne sivohnedou farbou. Ide o oblasti ktoré sú výrazne ovplyvnené poľnohospodárskou činnosťou človeka.

Vtáctvo je tu zasiahnuté najmä kosbou a zberom plodín, drobné hlodavce najmä orbou. Poľnohospodárstvo svojou mechanizáciou, chemizáciou a rekultivačnými zásahmi narúša prirodzený potravinový reťazec, čo vedie k premnožovaniu alebo k vyhynutiu niektorých druhov živočíchov. Existujú však druhy živočíchov, ktoré sú historicky stepnými druhmi a biotop kultúrnej stepi je pre nich v podstate prirodzený.

K stepným druhom zaraďujeme zajaca poľného (*Lepus europaeus*), sysľa obyčajného (*Citellus citellus*) a hraboša poľného (*Microtus arvalis*), z vtákov nasledovné druhy: škovránok poľný (*Alauda arvensis*), jarabica obyčajná (*Perdix perdix*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*) a vrabec poľný (*Passer montanus*). Medzi pôvodom nestepné vtáky, ktoré žijú na poliach, lúkach a ich okrajoch počítame aj bažanta obyčajného (*Phasianus colchicus*), straku obyčajnú (*Pica pica*) a hrdličku poľnú (*Streptopelia turtur*).

Z červov sa v kultúrnej stepi vyskytuje dážďovka obyčajná (*Lumbricus terrestris*), typickým druhom je sliziak poľný (*Deroceras agreste*), mnohonožky a stonožky. Z hmyzu je typickým obyvateľom polí svrček poľný (*Gryllus campestris*). Významnou súčasťou polí sú chrobáky, napr. bystruška medená (*Carabus cancellatus*), bystruška menivá (*Carabus scheidleri*) a húseničiar poľný (*Calosoma campestris*). Ďalej tu žijú bzdochy, mravce a opeľovače, z ktorých najhojnejšia je včela medonosná (*Apis mellifera*) a čmeliaky, napr. čmeľ zemný (*Bombus terrestris*). Najnápadnejšie sú na lúkach motýle, ktoré sú zastúpené mnohými druhmi, spomenieme len babočky - najčastejšia je babočka pávooká (*Numphalis io*), ďalej hnedáčky, očkáne, modráčiky a žltáčky.

Spoločenstvá močiarov, stojatých a tečúcich vôd sú viazané na vodné prostredie, buď žijú priamo vo vode alebo pri nej. V rybníkoch sa chová kapor obyčajný (*Cyprinus carpio*) a karas obyčajný (*Carassius carassius*), skúšal sa chov šťuky obyčajnej (*Esox lucius*). Najmä v období rozmnožovania sú na vodné plochy viazané obojživelníky, ktoré sa zdržiavajú aj v kalužiach, močiaroch, rigoloch okolo ciest a mimo obdobia rozmnožovania aj v inom prostredí, napr. v záhradách, parkoch, na poliach a v pásme lesa.

V sledovanom katastri žijú nasledovné druhy: ropucha obyčajná (*Bufo bufo*), ropucha zelená (*Bufo viridis*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), kunka obyčajná (*Bombina bombina*), rosnička zelená (*Hyla arborea*) a mlok obyčajný (*Triturus vulgaris*). Veľmi rozšírená v blízkosti rybníkov je užovka obyčajná (*Natrix natrix*).

Pri rybníkoch žije najmä vtáctvo, ktoré reprezentuje sliepočka vodná (*Gallinula chloropus*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*), čorík bahenný (*Chlidonias hybrida*), kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), kedysi sa bežne vyskytoval aj bučiačik obyčajný (*Ixobrychus minutus*). Vodné

prostredie ako zásobáreň potravy slúži aj cicavcom, napr. hlodavcovi kryse vodnej (*Arvicola terrestris*), ktorá žije jednak pri rybníku, ale aj pri potokoch. Pri potoku Šalgov sa vyskytuje trasochvost biely (*Motacilla alba*). Z nižších živočíchov sú pre brehy rybníkov typické vážky, podenky a komáre.

Chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy

K chráneným druhom v sledovanom širšom záujmovom území patrí rys ostrovid, vlk dravý, krkavec čierny, sova dlhochvostá a slávik tmavý.

Veľkoplošné chránené územia

Najbližšie veľkoplošné chránené územie od záujmového územia je Čergov. Územie je geologicky budované vonkajším flyšom na juhu čiastočne bradlovým pásmom. Územie tvorí tektonicky vyzdvihnutá asymetrická kryha, budovaná prevažne odolnými hrubolavicovitými pieskovecami. Územie patrí do oblasti západokarpatskej flóry a vystupuje ako samostatný fyto geografický podokres Čergov. Má charakter rozsiahleho lesného komplexu sprevádzaného vrcholovými a svahovými horskými lúkami. Predstavuje významný terestrický biokoridor umožňujúci migráciu západokarpatských druhov a zároveň je územím, kde doznievajú mnohé východokarpatské druhy rastlín.

Charakteristickým druhom Čergova sú vrcholové a svahové lúky rozprestierajúce sa od nadmorskej výšky 1000 m takmer po celej dĺžke hlavného hrebeňa. Z lesných spoločenstiev na území oblasti dominujú jedľové bučiny.

Živočíšstvo patrí do oblasti so zachovalou autochtónnou druhovou skladbou, pričom sa odhaduje výskyt asi 350 druhov stavovcov. V území vystupujú 3 NPR, 1 PR a navrhované je 8 PR. Do navrhovaného CHKO spadajú viaceré prvky ÚSES.

Podľa Návrhu národnej ekologickej siete Slovenska (NECONET) územím CHKO Čergov prechádza ekologicky koridor európskeho významu a nachádzajú sa tu 2 jadrové územia národného významu (Čergov -Minčol a Čergov -Lysá).

Maloplošné chránené územia

Z maloplošných chránených území je tu Bradlové pásmo, ďalej tu sú 2 národné prírodné rezervácie: Čergovský Minčol, Hradová hora a 2 prírodné rezervácie: Bišár a Valalská voda.

V dotknutom okrese Sabinov sú vyhlásené tieto chránené územia: NPR Kamenná baba cca 13 km, NPR Fintické svahy cca 15 km .

Územia siete NATURA 2000

Chránené vtáčie územia

Dotknutá lokalita sa priamo nenachádza na území žiadneho z navrhovaných ani vyhlásených chránených vtáčích území. V blízkosti záujmového územia sa severne nachádza CHKO Čergov.

Územia európskeho významu

Dotknutá lokalita sa nenachádza na ploche žiadneho územia európskeho významu, avšak vo vzdialenosti do cca 25 km od záujmového územia sa nachádzajú 4 územia európskeho významu.

Mokrade

V databáze Centra mapovania mokradí je v súčasnosti evidovaných:

-22 medzinárodne významných lokalít (z toho 11 ako zapísané ramsarské lokality),

-72 národne významných mokradí,

-467 regionálne významných mokradí a 1050 lokálne významných mokradí.

Medzinárodne významné mokrade sa v rámci záujmového územia, ani v širšom okolí nenachádzajú. V lokalite záujmového územia sa žiadne mokrade nevyskytujú. V rámci širšieho záujmového územia sa vyskytujú 2 mokrade lokálneho významu a 1 mokrad' s regionálnym významom.

Chránené stromy

V okrese Sabinov sa na 4 lokalitách nachádza celkovo 5 chránených stromov. Najbližšie sa k záujmovému územiu vyskytuje Sekvojovec mamutí v Uzovskom Šalgove, ktorý rastie v areáli bývalého kaštieľa rodiny Péchy. Za chránený strom bol šalgovský Sekvojovec mamutí prehlásený v roku 1989 a to pre svoj ojedinelý výskyt, vzácnosť druhu, vedecký a estetický význam. Vek sekvojovca sa odhaduje na 130 rokov, obvod kmeňa vo výške 1,3 m je 437 cm, jeho výška je 20 m a priemer koruny 14 metrov. **Sekvojovec mamutí** vyniká súmerným vzrastom a mohutnosťou, jeho mohutný kmeň je rovný a priamy.

V záujmovom území sa chránené stromy nenachádzajú ale v centre mesta Lipany sa nachádza Lipa malolistá (*Tilia cordata* Miller), vek : 320 rokov, výška: 23 m, obvod: 536 cm. Podľa historických údajov na mieste, kde boli založené Lipany v 11. storočí, rástol posvätný staroslovanský lipový háj, ako symbol slovanstva. Tento háj bol takmer celý vyrúbaný, ostalo len posledných sedem líp. Do 16. storočia sa mesto volalo " Sedem Líp", latinsky Septemhillis, maďarsky Héthárs. Spojenie medzi Lipanmi a lipami nie je len slovnou hračkou, ale skutočným príbehom, hlbokým vzťahom, ktorý si uvedomí každý vnímavý návštevník tohto malebného mesta. Dodnes má mesto sedem symbolických líp vo svojom erbe. Stovky živých líp rastie priamo v meste, ale aj v širšom okolí. Lipa pri kostole sv. Martina však patrí medzi najkrajšie a ľudia ju majú radi ako svoju "čestnú občianku mesta".

Vodohospodársky chránené územia

Priamo v dotknutej lokalite sa nenachádzajú žiadne vodné zdroje, pre ktoré by boli na ich ochranu určené vodohospodárskym orgánom pásma hygienickej ochrany.

V širšom území Sabinova sú 3 ochranné pásma:

Lokalita záujmového územia nezasahuje ani do jedného z uvedených ochranných pásiem.

Vodovodná a kanalizačná sieť

Mesto Lipany je pre dodávku pitnej vody napojené na Prešovský skupinový vodovod a verejnú kanalizáciu prevádzkovanú Východoslovenskou vodárenskou spoločnosťou a.s. Košice. Prešovský skupinový vodovod sa začal budovať hneď po druhej svetovej vojne v roku 1947. Hlavný prameň pre zásobovanie pitnou vodou sa nachádza v obci Vyšný Slavkov, odkiaľ je dopravovaná pitná voda samospádom cez rôzne vodárenské objekty liatinovým tlakovým potrubím DN 350 dĺžky 49,5 km do okolitých obcí až po mesto Prešov. Kapacita tohto vodného zdroja je 85 litrov/s. Dodávka pitnej vody je zabezpečovaná pre 100 % domácnosti z objektu vodojemu Lipany, ktorý sa nachádza extraviláne mesta nad obytnou časťou Gl'ace. Tento objekt sa skladá z dvoch akumuláčnych nádrží o objeme 750m³, čím sa vytvára zásoba 1500 m³ vody. Z uvedeného vodojemu sú zásobované aj okolité obce Dubovica, Kamenica, Ďačov. Odber vody v priemere je okolo 700 m³/deň. Celková dĺžka vodovodu Lipany vrátane prírodných radov je cca 30,5 km a cca 830 vodovodných prípojok.

Mesto Lipany je odkanalizované do ČOV v prevádzke VVS a.s. Košice. Na kanalizáciu je napojených 98% obyvateľov. V meste je delená kanalizácia cca 30% aj jednotná kanalizácia cca 70% v celkovej dĺžke 12,5 km. Na túto kanalizačnú sieť je napojených 536 prípojok. V rámci projektu „Čistá Torysa“ boli niektoré kanalizačné stoky rekonštruované a niektoré siete dobudované ako aj odkanalizovaná lokalita Za traťou a zároveň bola rozšírená a zrekonštruovaná aj ČOV vzhľadom na napojenie aj okolitých obcí. Kapacita ČOV je 25 litrov/s pre 9957 ekvivalentných obyvateľov.

Pôdne pomery

Prírodné podmienky v regióne podmieňujú kvalitu pôd, čo súvisí s ich potenciálom. Z pôdných typov prevažujú v alúviu rieky Torysa a jej väčších prítokov fluvizeme (v staršej terminológii nivné pôdy, nivné pôdy glejové), na okolitých svahoch pahorkatiny až vrchoviny kambizeme. Prevládajúcim pôdnym druhom sú pôdy hlinité až ílovitohlinité. Vývoj pôd, okrem iných činiteľov, závisí najmä od pôdotvorného substrátu, expozície svahu, jeho sklonu, klímy, vodného režimu, atď. Vzhľadom na svoj potenciál (typologicko-produkčné kategórie) ide v rámci záujmového územia celkovo o stredne až menej produkčné pôdy, čo sa prejavuje aj v ich reálnom využívaní: zväčša ako trvalé trávne porasty, v menšej miere ako orné pôdy.

Obyvateľstvo

Podľa štatistických údajov ku 31.12.2014 v meste žilo 6422 obyvateľov. V sledovanom období roky 2010 - 2014 zaznamenávame pokles o 62 obyvateľov. Priemerný ročný pokles obyvateľstva predstavuje -12,4 obyvateľa. V lokalite Za traťou žije pomerne vysoký počet marginalizovaných občanov – rómske etnikum 31.12.2014 bol počet občanov marginalizovanej komunity 658, čo predstavuje 10,25 percent z celkového počtu obyvateľstva. Počet občanov marginalizovanej komunity neustále narastá.

Veková štruktúra

U predproduktívneho veku v sledovanom období 2010 a 2015 nastal pokles o 35 obyvateľov, ročný priemer poklesu predstavuje 7 obyvateľov. Taktiež zaznamenávame pokles obyvateľstva v produktívnom veku o 242 obyvateľov, ročný priemer predstavuje 48,4 obyvateľa. V poproduktívnom veku zisťujeme nárast obyvateľstva o 215 obyvateľov, ročný priemer je 43 obyvateľov, tento nárast je pre mesto negatívum.

V percentuálnom zložení obyvateľstva v roku 2014 predstavuje 19,51 % obyvateľov v predproduktívnom veku, 61,18 % produktívnom a 19,31% poproduktívnom veku.

Z uvedených porovnaní vidíme, že obyvateľstvo starne. V súčasnosti je vo všetkých krajinách sveta badateľný nárast počtu starších ľudí, čo je dôsledok predovšetkým skvalitnenia životosprávy a zdravotnej starostlivosti.

Pokles obyvateľstva v meste môže byť zapríčinené nižšou pôrodnosťou majority, ale aj sťahovaním sa mladých ľudí i rodín za prácou do iných miest regiónu, ako aj do zahraničia.

Veková štruktúra:

Predproduktívny vek 0 – 14 rokov

Produktívny vek – muži 15 – 59 r. ženy 15 – 54 r.

Poproduktívny vek muži nad 60 r. ženy nad 55 rokov

Demografia

Z demografických charakteristík okresu Sabinov sú pozoruhodné štyri:

- veľký podiel obyvateľov v predproduktívnom veku,
- veľký podiel rómskeho obyvateľstva
- malý podiel vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva (najnižší v kraji a druhý najnižší v SR
- vysoká miera nezamestnanosti.

Socio – ekonomické územie

Nezamestnanosť

Evidovaná miera nezamestnanosti v meste Lipany má kolísavý charakter, tak ako na väčšine územia Slovenskej republiky.

V roku 2011, z 4067 obyvateľov v produktívnom veku, 555 bolo evidovaných nezamestnaných (ďalej len EN) nezamestnanosť v meste predstavovala 13,65 %. V roku 2012 žilo v meste 4035 obyvateľov v produktívnom veku, 667 bolo EN, čo predstavuje už 16,53 %, v roku 2013 z celkového počtu produktívneho veku 3977 bolo 677 EN, čo je 17,02%, v roku 2014 počet obyvateľov v produktívnom veku bol 3929 a EN 585, čo predstavuje 14,89 %.

Vysoký podiel v nezamestnanosti tvorí rómske etnikum, so základným vzdelaním a bez pracovných návykov.

Súčasný zdravotný stav obyvateľstva

Zdravie obyvateľov ovplyvňujú determinanty zdravia, ktoré je možné zhrnúť do niekoľkých skupín.

Možno konštatovať, že najväčší podiel vplyvu na zdravie až 50 % majú faktory životného štýlu (správna výživa, pohybová aktivita, fajčenie a iné závislosti, psychohygiena a pod.), 20 % pôsobia na zdravie životné a pracovné podmienky, ďalších 20 % ovplyvňuje úroveň poskytovania zdravotnej starostlivosti a zhruba 10 % ovplyvňujú genetické faktory.

Pri hodnotení zdravotného stavu obyvateľov sa vychádza z dostupnej štatistiky zdravotného stavu a demografických ukazovateľov z údajov tak, ako je vykazovaný Ústavom zdravotníckych informácií a štatistiky ŠÚ SR.

K základným ukazovateľom úrovne životných podmienok a úmrtnostných pomerov je stredná dĺžka života tzv. nádej na dožitie a mortalita – celková úmrtnosť.

Stredná dĺžka života v celoštátnom meradle dosiahla v roku 2003 u mužov hodnotu 69,76 a u žien 77,62 roka, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2002 mierny nárast u žien a stagnujúcu úroveň u mužov.

Z analýzy celoštátnych údajov o strednej dĺžke života vyplýva, že najkratšia dĺžka života sa vyskytuje v okresoch s nízkym podielom mužov s vysokoškolským vzdelaním alebo stredoškolským vzdelaním a naopak vysoký podiel mužov, ktorí absolvovali iba základnú školu. Je predpoklad odrazu tohto faktora v rozdielnom životnom štýle a rozdielnom spôsobe života.

Prešovský kraj v porovnaní so SR dosahuje vyššiu strednú dĺžku života u mužov (69,36) i u žien (77,32). Okres Sabinov dosahuje strednú dĺžku života u mužov (68,67) i u žien (76,14) nižšiu ako je celorepublikový i krajský priemer.

Z hľadiska chorobnosti obyvateľstva zaujímajú srdcovocievne ochorenia vedúce miesto so stúpajúcim trendom. Zaznamenávaný je aj trvalý vzostup výskytu nádorových ochorení a to aj v nižších vekových skupinách. V poslednom období – podobne je zaznamenaný nárast alergií, najmä alergickej rinitídy sezónnej i celoročnej, bronchiálnej astmy, no aj dermorespiračného syndrómu a potravinovej alergie.

Prešovský kraj patrí k regiónom s najvyššou pôrodnosťou (natalitou) v rámci SR, aj napriek tomu, že jej miera od roku 1998 do roku 2002 poklesla z 13,64 0/00 na 11,96 0/00. Okres Sabinov vysoko prevyšuje pôrodnosťou krajský i republikový priemer, i keď trend je klesajúci zo 17,760/00 v roku 1998 na 15,430/00 v roku 2002).

(Zdroj MŽP SR)

IV.VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH VPLYVOV

Zmena navrhovanej činnosti ako je vyššie popísaná nebude mať zásadný negatívny vplyv na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, nakoľko nedochádza k zmene technológie zberu starých vozidiel, ba naopak pozitívne dopady navrhovanej činnosti môžeme posúdiť v dvoch úrovniach:

- Vo zvýšení možností občanov a firiem podieľať sa na recyklácii odpadov – starých vozidiel, čím sa zároveň zníži zneškodňovanie odpadov skládkovaním alebo spaľovaním,
- V podpore využívania materiálov získaných recykláciou starých vozidiel na výrobu výrobkov

V. VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Navrhované oznámenie o zmene činnosti spočíva v rozšírení množstva zberu starých vozidiel v existujúcom zariadení na zber odpadov v množstve 500ton /rok.starých vozidiel. Existujúci areál zariadenia na zber odpadov sa nachádza v prenajatých priestoroch spoločnosti. Areál je umiestnený v intraviláne mesta Lipany, v priemyselnej zóne s napojením na infraštruktúru územia. Zariadenie na zber odpadov sa nachádza na parcele č. 1598/2, o výmere cca 1500 m² v k. ú. mesta Lipany. Plocha je spevnená, oplotená, prístupná z jestvujúcej komunikácie a spĺňa požiadavky vyplývajúce z platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve. V súčasnosti sa v zariadení na vyčlenených plochách zberajú železné a neželezné kovy, batérie a akumulátory a elektroodpady a staré vozidlá. Predmetom navrhovanej zmeny je reakcia na požiadavky obyvateľstva o nakladanie s predmetnými odpadmi – starými vozidlami – v súlade s platnou legislatívou v odpadovom hospodárstve, efektívnejšie využitie vymedzeného priestoru na zber starých vozidiel a tiež navrhovateľ mieni vyvíjať aktívnu činnosť v oblasti nakladania s odpadmi na území okresu Sabinov a Prešovského kraja, a tak vytvoriť vhodné podmienky na zber a dočasné skladovanie starých vozidiel od občanov a podnikateľských subjektov.

Environmentálny prínos po realizácii zámeru sa prejaví v oblasti zložiek životného prostredia hlavne vo zvýšení možností občanov a firiem podieľať sa na recyklácii odpadov, čím sa zároveň zníži zneškodňovanie odpadov skládkovaním alebo spaľovaním.

Posudzovaná činnosť zberu odpadov je plne v súlade s Programom odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011-2015 ako aj so zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch platnej od 1.1.2016 o odpadoch, ktoré stanovujú hierarchiu a ciele odpadového hospodárstva nasledovne:

- a/ predchádzanie vzniku odpadov
- b/ príprava na opätovné použitie
- c/ recyklácia
- d/ iné zhodnocovanie, napr. energetické
- e/ zneškodňovanie

V odpadovom hospodárstve je potrebné uplatňovať princípy blízkosti a sebestačnosti. Strategickým cieľom odpadového hospodárstva SR je odklonenie od skládkovania. K tomu je nutné prijať adekvátne opatrenia ako napr. zaviesť podporu používania materiálov získaných recykláciou odpadov na výrobu výrobkov. Posudzovaná činnosť „zber odpadov“ v maximálnej miere prispieva k naplneniu tohto opatrenia.

Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá bola použitá

- ❖ Úrad geodézie, kartografie a katastra SR: Štatistická ročenka o pôdnom fonde k 1.1.2011
- ❖ ŠÚ SR, 2011: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011, Základné údaje, Obyvateľstvo
- ❖ Kolektív autorov: Atlas krajiny. Ministerstvo životného prostredia Bratislava, 2002, Slov. agentúra životného prostredia Banská Bystrica. .
- ❖ Kolektív autorov, 2004 : Hydrologická ročenka podzemné vody 2003. SHMÚ Bratislava. .
- ❖ Kolektív autorov 2010: hydrologická ročenka atmosférických zrážok 2010. SHMU BA
- ❖ Hraško, J., A KOL., 1993: Pôdna mapa Slovenska .
- ❖ Hrnčiarová, T. red. 2002. Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava : MŽP SR; Banská Bystrica : SAŽP, 2002.
- ❖ Mazúr, E., Lukniš, M., 1980. Regionálne geomorfologické členenie, mapa 1 : 50 000, vyd. Geografický ústav SAV Bratislava.
- ❖ Územný plán Veľkého územného celku Prešovského kraja bol schválený Vládou Slovenskej republiky uznesením č. 268 dňa 7.4.1998, v znení Zmien a doplnkov 2004, schválených uznesením zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja č. 228/2004 dňa 22.6.2004, a jeho záväznej časti, ktorá je vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením PSK č. 4/2004, VZN č.17/2009 , ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Zmien a doplnkov Územný plán Veľkého územného celku Prešovského kraja 2009, vyhláseného NV SR č. 219/1998Z.z., a jeho zmien a doplnkov vyhlásených NV SR č. 679/2002 Z.z. , NV SR č. 111/2003 Z.z. a VZN PSK č. 4/2004.
- ❖ Miklos L., a kol. (2002) : Atlas krajiny Slovenskej republiky, Vyd. MŽP SR Bratislava
- ❖ Správa o stave životného prostredia Prešovského kraja k roku 2002, SAŽP
- ❖ Technická správa stavby „Zberňa kovových odpadov a vrakov starých vozidiel“ autor Ing. Tejbus Peter

Osobné zisťovanie a poznatky.

Internetové stránky:

www.shmu.sk, www.lipany.sk, www.sabinov.sk, www.presov.sk, www.poda.sk, www.ssc.sk,
www.sopsr.sk, www.uzemia.enviroportal.sk, www.envirogov.sk , www.vupu.sk
, www.hlukovamapa.sk, www.mapy.atlas.sk, [www.lipany .sk](http://www.lipany.sk), www.enviroportal.sk,

VI. Prílohy:

1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona

Navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zák. č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a OU Sabinov bolo rozhodnuté nasledovne:

- + Upustenie od variantného riešenia navrhovanej činnosti vydané Okresným úradom Sabinov, odborom starostlivosti o ŽP pod č. OU-SB-OSŽP-2014/00053-02-Št/EIA zo dňa 16.1.2014
- + Rozhodnutie OU Sabinov ,odbor starostlivosti o ŽP č. OU-SB-OSZP-3013/00139-09-Št/ŠSOH zo dňa 5.3.2014 z procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie
- + Vyjadrenie OU Sabinov ,odbor starostlivosti o ŽP pod č. OU-SB-OSZP-2014/00849-02-Št/EIA zo dňa 26.8.2014 oznámenie o zmene navrhovanej činnosti

2.Mapa širších vzťahov

3. Situácia osadenia prevádzky

4.Výpis z katastra nehnuteľnosti

5. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti

VII. Dátum spracovania oznámenia o zmene navrhovanej činnosti

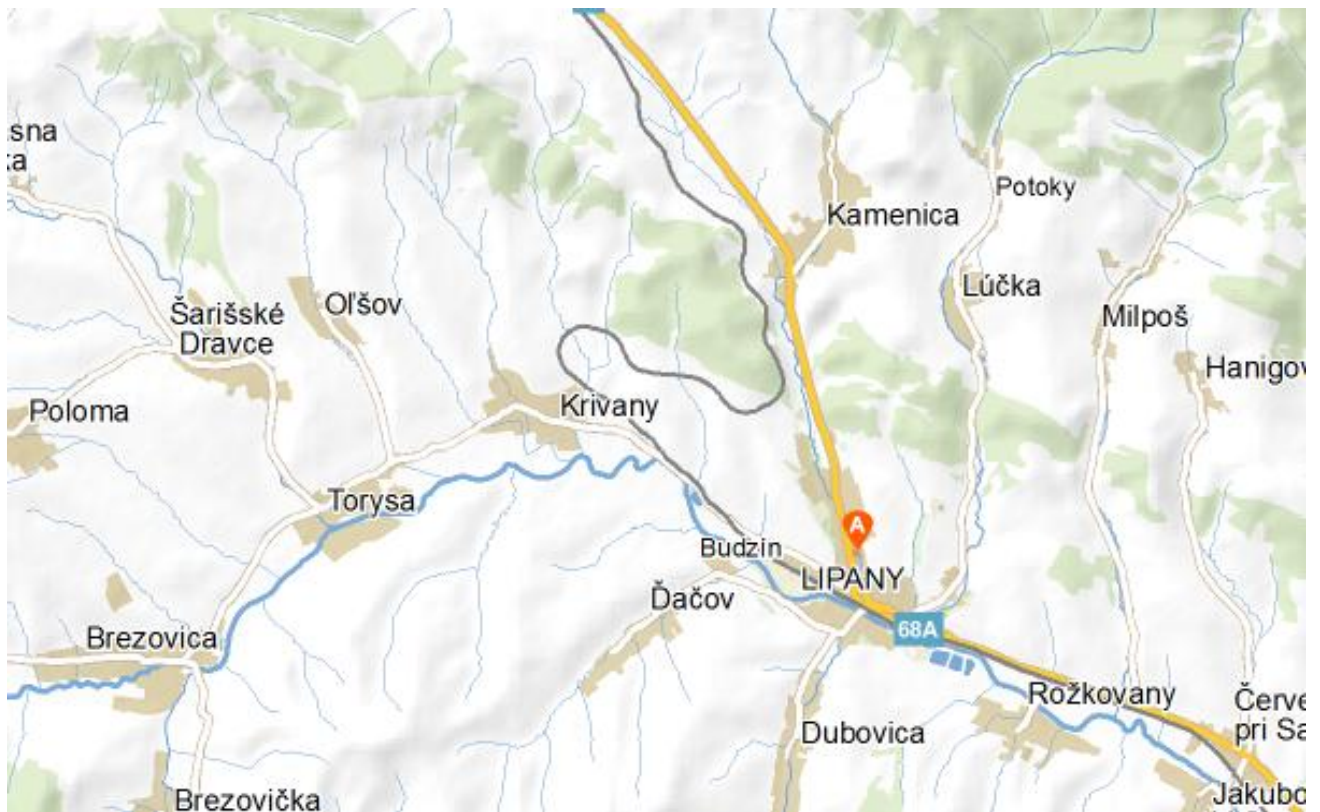
Jún 2016

VIII. Meno,priezvisko,adresa a podpis spracovateľa

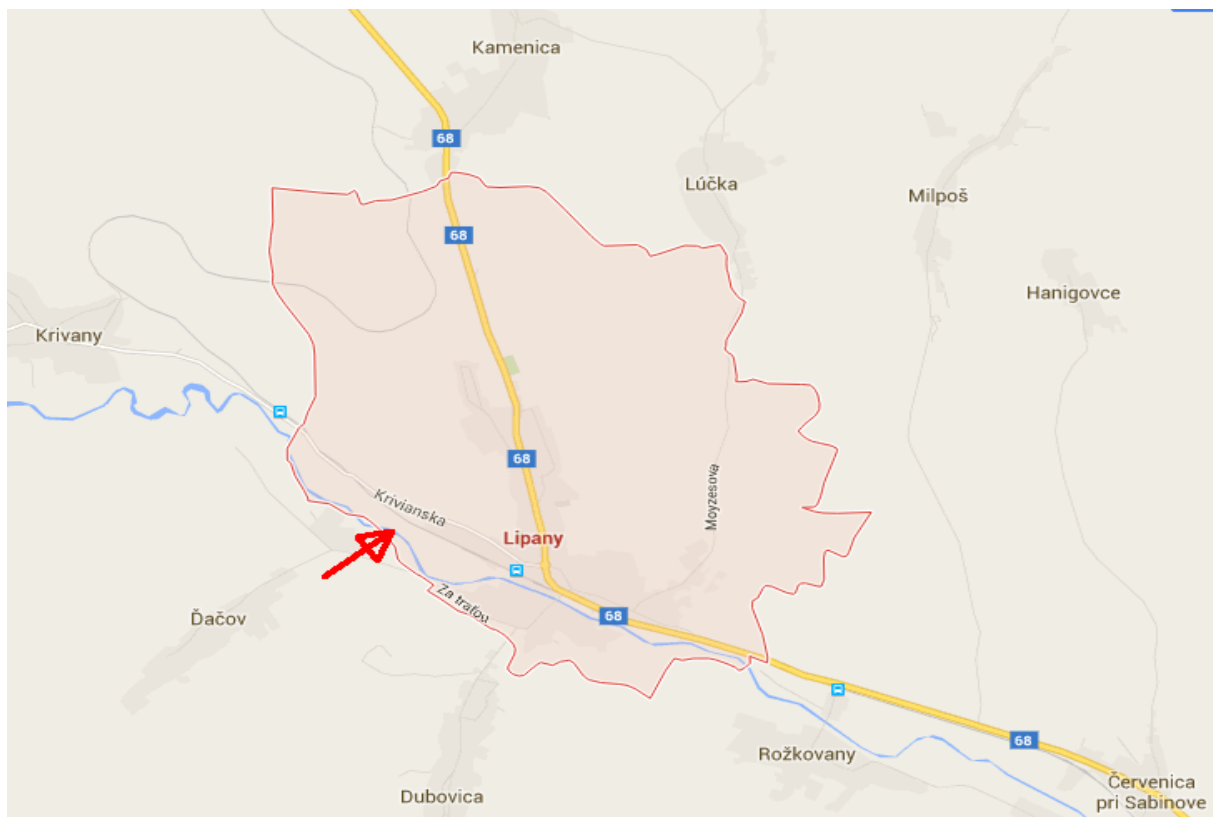
Ing. Ľubica Nagyová , Juhoslovanská 3, 0401 Košice,

IX. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa

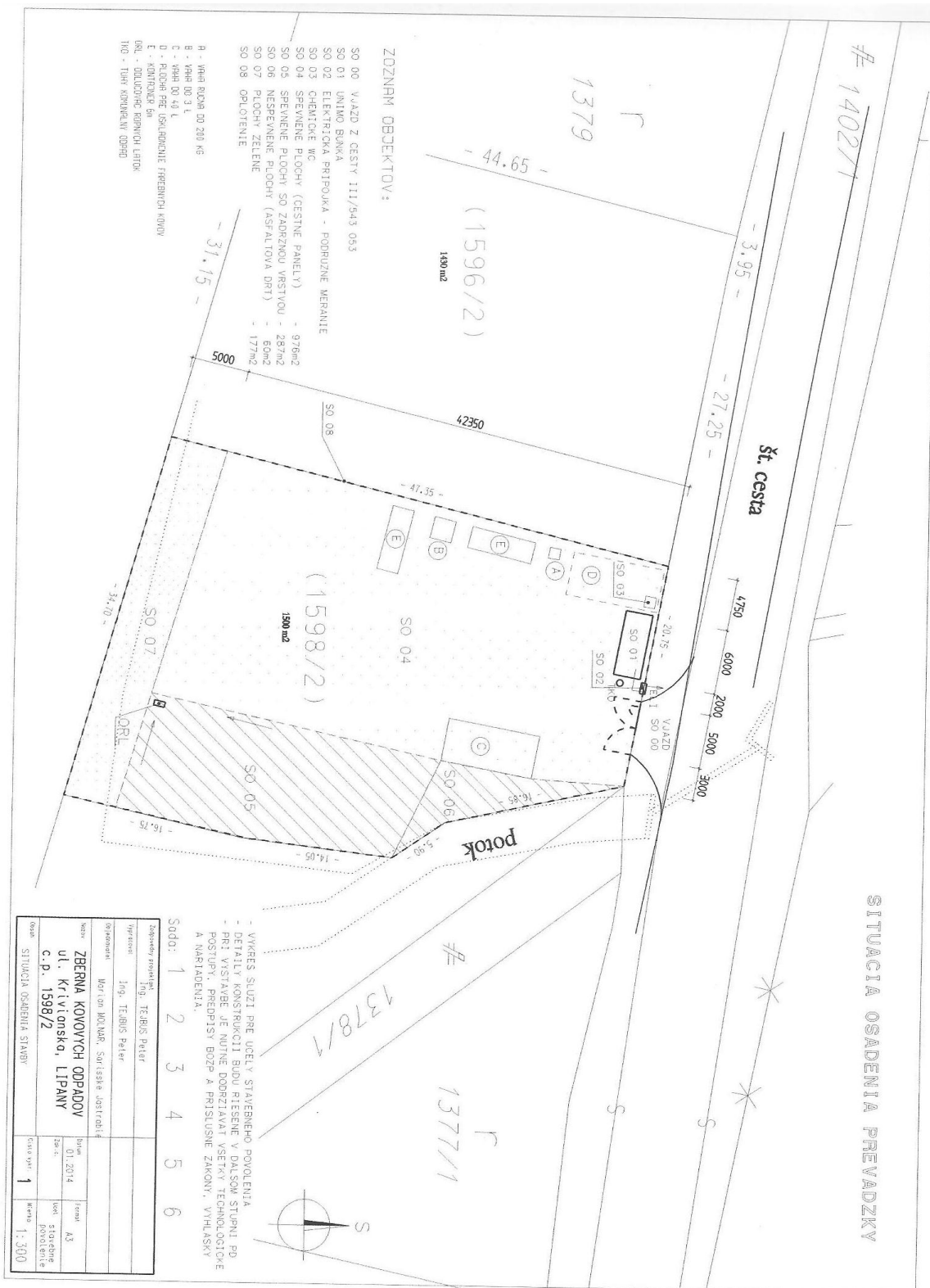
Marián Molnár

Obr.č.1 – Mapa širších vzťahov

Obr. č. 2 - Situovanie prevádzky

Obr. č.2 –Situácia osadenia prevádzky - Lipany , Krivianska ul. 49

